Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment
Finland

Anna Havukainen,
asiantuntija,
ympäristöministeriö
24.2.2026

Eduskunnan ympäristövaliokunta
00102 EDUSKUNTA
YmV@eduskunta.fi

Asia: U10/2026 vp
Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yritysajoneuvokantojen vähähiilistämisestä

Ympäristöministeriön kirjallinen lausunto eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Ympäristöministeriö kiittää ympäristövaliokuntaa mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston selvityksestä liittyen yritysajoneuvokantojen vähähiilistämistä koskevaan ehdotukseen. Komission ehdotuksen tarkoituksena on lisätä nollapäästöisten ajoneuvojen osuutta suurten yritysten ajoneuvokannoissa ja luoda kysyntää vähäpäästöisille ajoneuvoille. Ehdotus on esitetty osana komission laajempaa autoteollisuuspakettia, johon sisältyvät myös ehdotukset henkilö- ja pakettiautojen CO2-raja-arvoasetuksen muuttamisesta sekä raskaan kaluston CO2-raja-arvoasetuksen muuttamisesta.

Komission mukaan yritysautoneuvot ovat keskeisessä asemassa EU:n siirtymisessä vähähiilisiin ajoneuvoihin, sillä ne muodostavat suuren osuuden uusien ajoneuvojen ensirekisteröinneistä (noin 60 % uusista henkilöautoista ja 90 % pakettiautoista). Lisäksi yritysajoneuvojen vaihtuvuus ja ajosuoritteet ovat yksityisautoja suurempia. Komission mukaan yritysautojen vähähiilistyminen voisi lisätä nopeasti käytettyjen nollapäästöisten ajoneuvojen tarjontaa, mikä parantaisi myös kuluttajien ja pk-yritysten mahdollisuuksia siirtyä vähäpäästöisiin ajoneuvoihin ja tukisi EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Komission vaikutusarvion mukaan ehdotuksella voi olla merkittäviä päästövähennysvaikutuksia erityisesti niissä jäsenvaltioissa, joissa yritysautojen sähköistyminen etenee hitaasti ja joissa tieliikenteen päästövähennysten kannustejärjestelmät ovat hajanaisia. Ympäristöministeriö katsoo, että näissä maissa ehdotuksella yritysajoneuvokantojen vähähiilistämisestä voi aidosti olla vaikutusta yritysajoneuvokantojen päästövähennyksiin lisäämällä vähähiilisten ajoneuvojen kysyntää ja samalla kasvattamalla käytettyjen vähähiilisten ajoneuvojen tarjontaa yksityishenkilöille.

Ympäristöministeriö kuitenkin toteaa, että Suomessa ja useissa muissa EU-jäsenvaltioissa kansalliset politiikat vaikuttavat jo yritysajoneuvokannan vähähiilistymiseen. Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin vaikutusarvion mukaan ehdotuksen lisävaikutus Suomen liikenteen päästökehitykseen olisi hyvin rajallinen, sillä

suomalainen ajoneuvokanta, erityisesti suuryritysten ja työsuhdeautojen osalta, sähköistyy nykytilanteessa nopeasti ja asetuksen tavoitetasot olisivat saavutettavissa nykykehityksen valossa ilman lisätoimenpiteitä. Ympäristöministeriö kuitenkin korostaa, että ehdotus on linjassa Suomen ilmastotavoitteiden kanssa, ja tukee päästövähennysten edistämistä laajemmin EU:ssa. Näin ollen ympäristöministeriö pitää tärkeänä, että yritysajoneuvokantojen vähähiilistämistä edistävät toimet etenevät sekä kansallisesti että EU-tasolla johdonmukaisena kokonaisuutena.

Lisäksi ympäristöministeriö yhtyy valtioneuvoston kantaan, että ehdotusta tulisi arvioida osana komission laajempaa autoteollisuuspakettia. Erityisesti CO2-raja-arvoasetuksen keventämistä ja joustojen lisäämistä koskevat muutokset voivat heikentää ajoneuvoteollisuuden investointeja vähäpäästöisiin teknologioihin sekä heikentää vähähiilisten ajoneuvojen tarjontaa. Näin ollen ympäristöministeriö korostaa tarvetta arvioida, onko ehdotus yritysajoneuvokantojen vähähiilistämisestä riittävä kysyntäohjausmekanismi tilanteessa, jossa tarjontapuolen ohjausta ollaan samaan aikaan lieventämässä. Kysyntää vahvistavien toimien tulisi olla riittävän laajoja ja vaikuttavia, jotta ne voivat kompensoida heikkeneviä tarjontasignaaleja, ja autoteollisuuden kannustin jatkaa investointeja vähäpäästöisiin teknologioihin ja tuotantokapasiteettiin tulisi varmistaa.